

ירידת גשמים בזכות מצות צדקה

[מסכת תענית דף כ"ג עמוד ב']

אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה, וכי מצטריך עלמא למיטרא הוה משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי, ואתי מיטרא. זימנא חדא איצטריך עלמא למיטרא, שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דניתי מיטרא ... אמר לה לדביתהו: ידענא דרבנן משום מיטרא קא אתו, ניסק לאיגרא וניבעי רחמי, אפשר דמרצי הקדוש ברוך הוא וייתי מיטרא, ולא נחזיק טיבותא לנפשין. סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זויטא ואיהי בחדא זויטא, קדים סלוק ענני מהך זויטא דדביתהו. כי נחית, אמר להו: אמאי אתו רבנן? אמרו ליה: שדרי לן רבנן לגבי דמר למיבעי רחמי אמיטרא. אמר להו: ברוך המקום שלא הצריך אתכם לאבא חלקיה. אמרו ליה: ידעינן דמיטרא מחמת מר הוא דאתא ... ומאי טעמא קדים סלוק ענני מהך זויטא דהוות קיימא דביתהו דמר, לעננא דידיה? משום דאיתתא שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לעניי ומקרבא הנייתה ואנא יהיבנא זוזא, ולא מקרבא הנייתה.

פירושי מילים

בר בריה : בן בנו [נכדו]	למבעי : לבקש	סקו : עלו	דהוות : שהיתה
וכי מצטריך : כשהיה צריך	דניתי : שיבוא	קם איהו : עמד הוא	דאיתתא : שהאשה
עלמא : העולם	לדביתהו : לאשתו	בחדא זויטא : בפניה אחת	שכיחא : נמצאת
למיטרא : לגשם	ידענא : יודע אני	ואיהי : והיא	ויהבא : ונותנת
הו : היו	קא אתו : באו	קדים : קדמו	ריפתא : לחם
משדרי : שולחים	ניסק : נעלה	מהך : מאותה	ומקרבא : וקרובה
לגביה : אליו	לאיגרא : לגג / לעליה	כי נחית : כאשר ירד	הנייתה : הנאתה
ובעי רחמי : ומבקש רחמים	וניבעי : ונבקש	אמאי : מדוע	ואנא : ואני
ואתי : ובא	דמרצי : יתרצה	אתו : באו	יהיבנא : נותן
זימנא חדא : פעם אחת	ייתי : ויביא	שדרי לן : שלחו אותנו	זוזא : כסף / מעות
שדור : שלחו	טיבותא : טובה	דאתא : שבא	
לגביה : אליו	לנפשין : לעצמנו	קדים סלוק : קדמו ועלו	

1. כתוב את המשפטים הבאים בלשונך!
  - א. "ניסק לאיגרא וניבעי רחמי".
  - ב. "סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זותא ואיהי בחדא זותא".
  - ג. "קדים סלוק ענני מהך זותא דדביתהו".
  - ד. "משום דאיתתא שכיחא בביתא".
2. כתוב את המשפטים הבאים בלשון הגמרא!
  - א. לא נחזיק טובה לעצמנו
  - ב. מה הסיבה שקדמו ועלו העננים מאותה פינה שהיתה עומדת אשתו של אדוני?
  - ג. ונותנת לחם לעניים וקרובה הנאתה.
  - ד. ואני נותן כסף והנאתם אינה קרובה.
3. אבא חלקיה נכדו של חוני המעגל. מדוע לדעתך מציינת זאת הגמרא?
  - א. מדוע ביקש אבא חלקיה מאשתו לעלות לגג הבית?
  - ב. מה הינך לומד מהתנהגותו זו של אבא חלקיה?
5. "משום דאיתתא שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לעניי ומקרבא הנייתה". מפרש רש"י: "דאיתתא שכיחא בביתא: כל יומא, וכי מצטריך ענייא מידי - אזלה ויהבא. ועוד דמקרבא הנייתה: שדבר אכילה היא נותנת לעני, והוא בלא טורח, ממה שהיתה נותנת מעות ויטריח העני עד שיקנה". מהם שתי הסיבות, לדעת רש"י, אשר בעבורם נענתה תפילתה של אשת אבא חלקיה?
6. שליחי החכמים: כתוב דו-שיח של שליחי החכמים כשראו שהעננים באו מהזוית בה עמדה אשת אבא חלקיה ולא מהזוית שלו (עוד לפני ששאלו אותו מדוע אירע כך)?
7. "מידה כנגד מידה": מה הדמיון שבין מצות צדקה לירידת גשמים?
8. מהו המסר שלמדת מהסיפור עם אבא חלקיה ואשתו?